SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 213. V Ljubljani, v torek 18. septembra 1894. **Letnik XXII.**

Iz delegacij.

Iz Budimpešte 17. sept.

Vnanja politika in Mladočehi.

Danes ob desetih dopoludne začel je budgetni odsek avstrijske delegacije sejo. Poročevalec Dumba spregovori nekoliko o občnem političnem položaju in prosi ministra notranjih stvarij, da bi dal običajno pojasnilo o vnanji politiki.

Na to se je oglasil dr. Pacak, da označi stališče svoje stranke. Mladočehi so nasprotniki trodržavne zveze in zatorej ne morejo izrekati zaupanja ministru vnanjih stvarij. Mir je res ohranil, ali s kakšnimi sredstvi. Naložila so se strašna vojaška bremena, izcrpala gospodarska sila države. Tak mir ne pospešuje kulturnega razvoja. Mladočehi so proti trodržavni zvezi, ker izpodkopava gospodarske sile, ovira samostojnost države in jo podreja tujim koristim, ker služi le zaveznicama in škoduje vsej državi, pa je nevarna posebno Češki. Mladočehi so proti trodržavni zvezi, ker krije v sebi nevarnosti za bodočnost in slabo vpliva na našo notranjo politiko. Mladočehi so proti trodržavni zvezi, ker ni zanesljiva, kajti zgodovina uči, kje je prijatelj in kje sovražnik naše države. Trodržavna zveza ne ugaja večini narodov države. Ob kratkem povedano. Čehi so proti trodržavni zvezi iz gospodarskih, političnih in narodnih ozirov. Jedini odkritosrčen prijatelj Avstrije je Rusija. Govornik je spravil v zvezo vnanjo politiko z notranjo, da je grofa Kalnokyja tako delal odgovornega za izjemno stanje na Češkem, da so se razne osebe pred izjemnim sodiščem obsodile v 340 let ječe in da se ne izvede češko državno pravo. Govornik bi rad vedel, če se res Bosna in Hercegovina kmalu priklopita državi, če se je s Srbijo sklenila vojaška pogodba, v koliko je preganjanje Rumunov na Ogerskem v zvezi z vnanjo politiko in kako je to, da nismo trgovske pogodbe z Rusijo prej sklenili, nego Nemčija. Grof Zedwitz in Lupul sta ugovarjala Pacaku. Posebno prvi, ali Pacak mu je odgovoril, da plemstvo se je odločilo od češkega naroda, kateri splošno odobruje njegove nazore, kar kažejo tudi staročeški listi.

Trodržavna zveza.

Sedaj je poprijel besedo minister vnanjih stvarij grof Kalnoky. Minister je hvaležen Pacaku, da je tako obširno izpregovoril o vnanji politiki. On se je prepričal iz časopisov, da javno mnenje zasleduje vnanjo politiko in jo tudi prav sodi, tako, da bode on imel zelo malo povedati, kar bi se prej ne bilo kje povedalo. Veseli ga, da večji del občinstva se strinja z njegovo politiko Trodržavna zveza nima agresivnega temveč le defenziven značaj. Dala je trdno podlago naši vnanji politiki in se je že vkoreninila v narodih naše države. Res se kažejo tudi drugačna mnenja, ali dežela, kjer se porajajo taka mnenja, zná ravno tako dobro ceniti blaginjo miru, ki se je ohranil s trocarsko zvezo. Reklo se je, da bi druga zveza bolj ugajala in bi bilo potem nakrat konec dragemu oboroževanju. To je pa popolnoma napačno mnenje. Vojne ne povekšujemo zaradi trodržavne zveze, temveč zaradi lastne varnosti. Naj bi tudi v kako drugo zvezo stopili, bi se ravno tako morali oboroževati. Več kot desetletna skušnja je njega dovolj poučila, koliko je vredna ta zveza, kajti vidi se, da ne ugaja le interesom države, temveč tudi ohranja mir. Nezaupanje proti trodržavni zvezi vedno bolj zginja, ker se njeni nasprotniki vedno bolj prepričujejo o miroljubnosti zvezanih držav in da zveza nima druzega kot mirovni namen.

Prijateljski odnošaji z drugimi državami.

Grof Kalnoky je nadalje razložil, da trodržavna zveza nikakor ne ovira dobrih odnošajev z drugimi državami. Avstrija ni v prijateljstvu le s tistimi državami, katere smo že vajeni imeti na svoji strani, temveč tudi s tistimi, katere so mislile, da je trodržavna zveza naperjena proti njim. Tako je Avstrija v prijateljstvu s francosko republiko, in ko sta cesar in cesarica bivala na francoskem obrežju, je francoski narod kazal očitno svoje simpatije. Dobre odnošaje z Rusijo bode posebno še utrdila za deset let sklenjena trgovska pogodba. Z Rusijo je Avstrija že zaradi tega v dobrih odnošajih, ker oba vladarja imata iste smotre v ohranjenje miru.

Razmere v Srbiji.

Minister je na to prešel na razmere v Srbiji in rekel, da tamošnji dogodki kažejo veliko pomanjkljivost notranje stalnosti. Avstrija se pa ne briga za notranje razmere v Srbiji, temveč le gleda, da ohrani dobre odnošaje s to državico. V tem oziru pa ima mladi srbski kralj najboljšo voljo in tudi vlada bode storila, kar bode mogoče. Odnošaji s Srbijo so popolnoma povoljni. Minister oporeka, da bi se bila s Srbijo sklenila kaka vojaška zveza.

Razmere v Bolgariji.

Bolgarske razmere so se morda malo preoptimistično sodile. V Evropi so se že bili navadili, v Stambolova vladi videti neko stalnost in misliti, da ondu taki prevrati niso več mogoče. Sedaj je pa ondu zmešnjava, da si še ni lahko prav predstavljati tamošnjih razmer. Prevrat se je izvršil na način, da je razburil vse politične strasti in je celó prišlo do izgredov. V vseh balkanskih deželah smo že videli, da je ondu jako blizu od moči na zatožno klop. Kaže se, da so v Bolgariji zgubili potreben mir, da bi se izognili tej veliki napaki. Mi smo videli v prejšnjih ministrih jamstvo za red in varnost in torej obžalujemo, da se je porušila ta stalnost. Vendar preneugodno se pa sedanje razmere v Bolgariji ne smejo soditi. Možje, ki so prišli na krmilo, so dobri domoljubi in modri politiki, ki bodo dobili še le odločnost pri močnih tokih sedanjega trenotja.

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

(Dalje.)

In kaj je bilo na tem, ako sem čakal nemirom njenih pohodov, ako sem cenil njeno sladkost, ako me je veselilo, da sem se jej smilil in da sem jej vdanost vračal z vdanostjo, da so le bile najine misli, kar se tiče drug druzega, čiste kot najčistejše misli otročje, dokler me je napolnjevalo njeno stiskanje mojih rok, njeni ljubeznjivi pogledi, ako so me prav vznemirjali, le blagim spoštovanjem?

Nekega večera razkrila mi je veliko žalost, kojo je bila skusila, revica se mi je vrgla okrog vratu in pokrila mi obraz s solzami. V tem objetju ni bilo niti najmanje posvetne misli: hči ne more objeti očeta z večjim spoštovanjem.

Ta dogodek je mojo domišljijo pozneje preveč razburil. Objetje prihajato mi je večkrat na misli, potem pa nisem mogel ničesar druzega misliti.

Drugo pot, ko se je bila vdala enakemu otroškemu zaupanju, rešil sem se takoj njenega objema, ne je pritisnivši k sebi, ne je poljubivši jecljaje jej rekoč:

»Prosim Vas, Angelica, nikar me več ne objemajte; to ne bode dobro«.

Vprla mi je oči v oči, jih povesila in zarudela; gotovo pa je bilo prvo pot, da je brala v mojem srcu, da sem i jaz zmožen kake slabosti v njenem pogledu.

Nehala pa ni biti prijazna z mano ko prej, a njena prijaznost bila je bolj spoštljiva, bolj, kakor sem si želel jaz in hvaležen sem jej bil zato.

XXXI.

Jaz ne morem govoriti o zlu, ki tare druge ljudij, a kolikor je katero mene zadelo, odkar živim, moram priznati, da sem po natančnem premišljevanju našel vselej, da mi je v čem koristilo. Da, to velja i o onej groznej vročini, ki me je dušila in o onih armadah komarjev, ki so me tako napadale! Stokrat in stokrat sem vas premišljeval: Ali bi bil brez mučnega onega stanja zadosti čul, da bi se bil obvaroval pušic ljubezni, ki mi je pretila in ki bi bila težko ostala dovolj spoštljiva s tako veselo in prikupljivo stvarico, kakor je bila ta deklica? Ako sem se včasih v tem položaji tresel za se, kako bi bil mogel krotiti ničevno svojo domišljijo v zraku, ki bi bil le količkaj prijeten, količkaj odgovarjal veselosti.

Pri nepaznosti starišev Angeličnih, ki so toliko zaupali v me, pri njenej nepaznosti, v katerej ni videla, da v meni lahko provzroči kaznjivo pijanost, pri malo trdnej svojej kreposti ne dvomim, da je bila peklenska vročina one peči in neusmiljeni komarji meni v pravi lek.

Ta misel me je nekoliko sprijaznila s temi mučitelji. Potem sem se pa vprašal:

»Ali bi hotel biti prost, hoditi po lepej sobi, po kateri je svež zrak, pa ne vidite več te prijazne stvarice?«

Ali moram resnico povedati? Nisem si upal odgovoriti temu vprašanju.

Kader se hoče komu količkaj dobrega storiti, nepopisljivo je veselje, koje napravljajo stvari, ki same na sebi niso vredne prav čisto nič. Posebno me je veselilo, da so se zmanjšale njene skrbi, ako mi jih je zaupala, da jej je hila moja vdanost mila, da so jo moji sveti pregovorili in ker je vzplamtelo njeno srce, ako sva govorila o slavi božjej.

»Ako govoriva o veri,« dejala mi je, »potem molim mnogo raji in z večjim zaupanjem.«

Inako je včasih spregovorila kaj bolj posvetnega, takoj je vzela v roke sv. pismo, je odprla, poljubila katero vrsto si bodi in hotela, da bi jej jo jaz prestavil in razločil. (Dalje sledi.)

1/2 6 n. m.

Po volitvah se bode dežela že pomirila in ni treba imeti nobenih skrbij. V Bolgariji imajo že dosti smisla za samostojnost, da se jej ne bodo odrekli Minister noče izreči nobene sodbe o notranjih razmerah in pravi, da je treba s potrpežljivostjo počakati, kako se stvari razvijó. Bolgarski časopisi imajo pa napačno misel, da se mi popolnoma identifikujemo s Stambolovom in sedaj, ko ni več on na krmilu, nismo več tako naklonjeni Bolgarom. To je čisto napačno mnenje. Take krize ne morejo prav nič omajati naše naklonjenosti do Bolgarov in vseh balkanskih narodov, ako ne premené politike. Naša država želi, da Bolgarija napreduje po poti mirnega in samostojnega razvoja.

Razmere z Rumunijo

so tudi prijateljske. Rumunija je prva spoznala mirovni značaj trodržavne zveze in se jej približala. Sedanja vlada je Avstriji prijazna in on je prepričan, da bode naredila konec agitacijam, ki so naperjene proti redu in miru v sosedni državi in da bode popolnoma izpolnila svoje sosedne dolžnosti. Potem minister omenja, da so se tudi trgovinske razmere precej zboljšale z Rumunijo.

Balkanska politika sploh.

Minister je dr. Pacaku razložil, da se Avstrija še zanaprej drži načela, da se ne meša v notranje razmere balkanskih držav. Veseli jo, če se samostojno razvijajo. Glede Bosne in Hercegovine se pa sedaj še ne bode nič premenilo.

Ko je minister še dal nekaj pojasnil o pogodbi z Rusijo in odgovoril tudi na nekatere opazke glede notranjih stvarij in pred vsem naglašal, da se z notranjo politiko on ne peča, je odsek vsprejel budget ministerstva vnanjih stvarij.

Občni zbor društva „Edinost“.

Iz Trsta dne 17. tept.

V nedeljo dne 16. t. m. vršil se je v Trstu izredni občni zbor političnega društva „Edinost“; navzočnih je bilo posebno veliko članov. Vlado je zastopal policijski nadkomisar Bacher. Po nagovoru predsednikovem poročal je poslanec Nabergoj o svojem deželno- in državnozborskem delovanju. Povdarjal je, da bi želel obširno poročati, ako bi videl navzočne večje število okoličanov; to pa stori, ko skliče shod v I. okraju, kjer bode kmalu dopolnilna volitev na mesto premeščenega poslanca dra. Sancina. Opisoval je dalje žalostne razmere v deželnem in mestnem zboru tržaškem, kje postajajo vedno nasprotniki nestrpnejši in predrznejši. Da so take razmere, krivi so v prvi vrsti sami okoličani, ki ne podpirajo svoje koristi. Okoličane se pritiska ne le v političnem, marveč tudi v gospodarskem in materijalnem oziru, kajti prošnje za pomoč in pritožbe od strani okoličanskih poslancev proti nepravičnostim, se ne le ne uvažujejo, temveč smešijo od onih, ki so poklicani biti pravični meščanom a tudi okoličanom. Uprava mesta tržaškega je danes nasproti tržaškim okoličanom na oni stopinji kakor nekdanja turška nasproti svojim podanikom.

V zadnjem deželnem zboru vsprejeta šolska postava bode po menenju g. poslanca gotovo potrjena, kajti stvar se preveč vleče; dotična pa, ki je bila pred leti sklenjena in je Slovencem bila prijaznejša, ni dobila vladnega potrdila. Okoličanski zastopniki že s krščanskega stališča ne črte svojih nasprotnikov in ne nosijo v svojem srcu onih namenov, katere jim nasprotniki predbacujejo. Glede državnega zbora ni nič posebno važnega poročal, omenil je le nekaj besed, glede izstopa iz Hohenwartovega kluba. Do izstopa je prišlo po resnem posvetovanju, ker niso imeli nikakega poroštva od strani nove vlade, da bi kaj pridobili. Predno so izstopili, predlagal je on, naj bi se vladi vročila spomenica, v kateri bi se izrekle zahteve in želje naše; ako bi vlada bila pripravljena izvršiti te zahteve, bi ostali v klubu, če ne, tedaj bi se ločili. Ta predlog ni obveljal, ker ni prišlo do sporazuma. Z istopom 6 Slovencev in 4 Hrvatov se položaj ni spremenil; če pa bi se zedinili vsi južnoslovanski poslanci v jedno skupino, tedaj bi mogli včasih tudi nekaj koristiti. Spoznava Windischgraetza kot poštenjaka in pravičnega konservativca, ki bi gotovo vse krivice odstranil, da nima za svetnike le razvajenih in gospodstvaželjnih ljudij, ki so Slovanom nasprotni. Poudarja, da se bode s časoma gotovo kaj izrednega zgodilo, kajti delavci ne mirujejo in ako se njim pridružijo še drugi sloji, tedaj se bode morala situacija spremeniti.

Slednjič vpraša navzoče, naj se izjavijo za ali proti njegovemu delovanju. — Inžener Živic odobravajoč postopek posl. Nabergoja je menenja, da se naj pri shodih ljudstvo podučuje o splošni volilni pravici ter opisujoč na drastičen način razmere Trsta in okolice predlaga, naj se deluje tudi na to, da se okolica odloči od mesta, kajti tako že nosi Trst naslov dežele. Predlaga naj se izreče poslancema zahvalo in zaupanje. — Gosp. Nabergoj zahvaljuje se predgovorniku na predlaganem zaupanju povdarjajoč, da bi predlog g. Živica glede ločitve Trsta za okoličane bil jedina rešilna pot; in z druge strani je stvar delikatna, ker že nasprotniki uporabljajo isto sredstvo za agitacijo proti Slovencem; dokler sami okoličani do tega prepričanja ne pridejo, do tedaj ni upati, da bi se to izvršilo.

Urednik Jakić govori o lojalnosti Trsta do države ter želi, da bi pri vseh izkazih lojalnosti tržaški Slovani samostojno sodelovali. (Tako je tudi „Slovenec“ pred mesec dnij priporočal. Ur.) in tako ne bi mogli slepiti odločujoče faktorje na višem mestu o lojalnostih, ki se prirejujejo s pomočju Slovencev in c. kr. uradnikov na račun Italijanov in njih zagovornikov v Trstu. Ko ne bi Slovenci pri teh lojalnostih sodelovali, odprle bi se oči gospodom glede naših razmer.

Govorili so tudi več drugih gospodov, slednjič dal je predsednik na glasovanje predlog g. Živica, da se izrazi zahvalo in zaupanje poslancema, ki je bil soglasno sprejet.

Po zaključni besedi in zahvali g. predsednika gospodu poslancu Sancinu, ki se premesti v Gorico, odloži se daljne posvetovanje in razpravljanje do zbora, ki bode meseca oktobra.

Katoliško gibanje mej delavci.

Praga, dne 9. sept.

IV.

Žižka iz Prage je poročal o plači. V našem narodnem gospodarstvu je zavladalo načelo: „čim več se izdeluje, tem večje je blagostanje“. Sedaj vidimo, kako zelo škodljivo je to načelo za delavce. Samo kapital je pozdravlja in izrablja. On je je tako-le umeval: „Čim več izdelam, tem bolj napolnim svoje žepe“. Kapital je jel izkoriščati delo, postavil si je stroje, s katerimi je izdelovanje neizmerno pomnožil: in sedaj spravlja ogromne svote v denarnih zavodih. Njihove obresti mora pridelovati delavsko ljudstvo. Če ne bo mogoče izdelkov pošiljati črez mejo, mora priti doba, ko izdelki zaradi svoje množine padejo v ceni. S tem bo tudi padla cena delavčevega dela. To pa mora biti delavcu mar, ker žrtvuje delu čas, moči, pridnost, vstrajnost in hoče ostati pri življenju. Stalno merilo cene izdelkov mora biti čas, pridnost in trud delavčev, — druge okolnosti pa morajo biti tako vrejene, da se izdelek vedno vzdrži v ceni in da plača ne pada.

Če pada cena izdelkom vsled prevelikega proizvajanja in se s tem plača za delo manjša: noče trpeti kapital škode pri svojih obrestih; zato se navadno znižuje plača delavcu z besedami: podjetje se ne izplačuje. Podjetniki sklepajo „kartele“, samo da bi si ohranili svoje žepe, škodo pa nosi le delavec. Temu se je treba ustaviti! kapital ne sme na polju dela s krivičnostjo, grabljivostjo in špekulacijo pridobivati si svojih obrestij, ne sme škodovati delu in je pripravljati ob ceno. Kedor je vzrok, da se je preveč izdelalo, naj nosi sam škodo!

Ravno tako ima delo „od kosa“ jako mnogo slabih lastnostij. Seveda si delavec precej zasluži — toda navadno nima ničesar od tega. Zakaj? a) Delodajalec hoče imeti čim največ; če hoče delavec kaj zaslužiti, mora biti vprežen kot konj brez oddihljeja; s tem izgublja svoje moči in za nekoliko let propade. — b) Mladi delavec, komaj izučen se ničesar ne priuči pri jednoličnem delu „od kosa“; v svoji stroki ne napreduje in zanemarja vlastno izobrazbo. c) Delo „od kosa“ skruni nedelje in praznike. Delavec dela noč in dan, te dni dopoldne; potem pa pijančuje in se zadolžuje. d) S takim delom se množi brezdno mej delavcem in delodajalcem, ker hoče drug druzega izrabljati.

Kristus pravi: „Delavec je vreden svojega plačila“. To je zahteva pravičnosti za pošteno izvršeno delo, da delavec more zadostiti potrebam svojega življenja. Če je oženjen, se mora brigati za rodbino, za vzgojo in preskrbljenje svojih otrok. Merilo plači mora tedaj biti potreba cele rodbine, katera se mora preživeti s plačo. Ker vidi delavec, da si ne more dobiti boljšega življenja, izgublja zaupanje v varčnost, rednost in izobraženost in — propada. Kaže se mu beraška palica. Vsak stan ima zagotovljeno doživljenjsko pokojnino; daj se tudi delavcu taka plača, da si more kaj za starost prihraniti.

Kopaček, tkalec iz Brna se nato pritožuje, da žene pri tkalnih strojih izpodrivajo može; Klan predlaga, naj bi ceno obrtnih izdelkov določevala obrtna društva. Potem se je vsprejela ta-le resolucija:

Ker mora živeti delavec od svojega dela, je potrebno, da bi bila plača za pošteno in vestno izvršeno delo taka, da bi s to plačo delavec pošteno preživil sebe in svojo družino in vrh tega si mogel iz svoje plače kaj malega prihraniti. Zato ne sme pri nobenem delu cena tako pasti, da bi pošten delavec s svojo družino trpel pomanjkanje. In ker je liberalni kapitalizem vzel delu njegovo ceno in meri delavcu plačo ne po vrednosti izvršenega dela, marveč dela plačo zavisno od špekulacije in konkurence, ponudbe in zahteve, zato je pred vsem potrebno, da se ustanovi redna plača:

1. Anarhija v izdelovanju mora biti naravnost prepovedana in obrtno delo v kaznilnicah omejeno;

2. Obrtno delo naj smejo izvrševati samo obrtniki, ki sami določujejo izdelke svojega dela in njihovo ceno:

3. V vsaki drugi stroki naj določijo minimalno plačo izvoljeni zastopniki delodajalcev z zastopniki delavcev vred.

Šesti oddelek je bil „o delavskem zavarovanju“. Poročal je Josip Dušek, iz Příbrama. Veliko pritožb se je tu slišalo: vzlasti so povdarjala, da je uprava pri dosedanjih zavarovanjih jako slaba. Mej drugim se je zahtevalo, da bodite bolniške blagajne ženskih in moških ločene. Ripp je predlagal, naj bi delavci sami upravljali bolniško blagajno pod nadzorstvom deželnih uradov. Sklenila se je ta te resolucija:

Delavec bodi zavarovan: 1. v bolezni (bolniške blagajne). 2. ob nezgodah (zavarovanje proti nezgodam). 3. v starosti (invalidni zaklada).

1. V bolniške blagajne skladajo delavci sami svoje prispevke in jih upravljajo izključno samo pod nadzorstvom deželnih uradov; ženske bolniške blagajne bodite posebej. Vanje dajejo tretjino tudi delodajalci.

2. Za zavarovanje proti nezgodam plačajo samo delodajalci Uprava te zavarovalnice bodi jednostavneja.

3. Za ostarele delavce se ustanovi poseben deželni invalidni zaklad, v kateri plačujejo delodajalci, delavci in dežela sama. Izvršitev tega predloga se prepusti deželnemu zboru.

S tem se je nedeljska dopoludanja seja končala.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. septembra.

Reforma uprave na Ogerskem. Ogerska vlada smatra baje sedaj za najvažnejšo nalogo svojo reformo uprave. Pred vsem bode priganjala, da se reši predloga o osnovi upravnih sodišč. Ko bi le zbornica poslancev ne hotela privoliti v osnovo upravnih sodišč I. stopinje, se bode vlada zadovoljila z osnovo jednega samega upravnega sodišča, kot najvišje instance. Osnovi upravnih sodišč prve stopinje se upira pred vsem skrajna levica, ker bi se s tem izožil delokrog komitatskega oblastva in nekako začelo podržavljenje uprave. V ministerstvu se sedaj izdeluje nov občinski red, ki se tudi predloži že v prihodnjem zasedanju zbornici poslancev. Pri reformi uprave bode pa vlada najbrž zadela na hujši upor, nego je pri cerkveni politiki. Skrajna levica je proti reformi in ta stranka je pa precej brezozirna.

V Bolgariji je sedaj najživahnejše volilno gibanje. Poslednji čas se stvari za vlado ne obračajo posebno ugodno, ker so jej Cankovci napovedali borbo. Mogoče je celo, da bi vlada ostala v manjšini in tedaj bi prišlo do preosnove nove vlade. Če ruski prijatelji dobe večji vpliv, odstopita Radoslavov in Tončev in pride kak Cankovec v ministerstvo. Radoslavov itak dolgo v tem ministerstvu ne bode ostal. Bil je že večkrat minister, ali nikdar se ni mogel sporazumeti s svojimi tovariši. Po svojih liberalnih političnih načelih se tudi jako loči od konservativnega Stojilova. Sedanje ministerstvo se zatorej najbrž dolgo ne vzdrži.

Vojvoda anjouški. Princ Frančišek Bourbonski je s tem, da je proglasil se za pretendenta francoskega, španjsko vlado spravil malo v zadrego. Od španjske strani se je hitelo zagotavljati, da je to storil brez vednosti španjske kraljice. Ker je

španjski general, ga je vojno sodišče obsodilo v dvamesečni zapor. Princ je sedaj v „Imparcialu“ pojasnil, da se on v tej stvari ni do nobenega obrnil, temveč so prišli k njemu nekateri francoski legitimisti, da naj se oglasi s svojimi pravicami do francoske krone. On vé, da je v Franciji republika že utrjena, ali zaradi tega pravica le ostane pravica. Grof Pariški je zaradi tega mogel svoje pravice do francoskega prestola naglašati, ker se ni oglasil nobeden bourbonskih princev. Uzurpacijska monarhija 1830. leta je imela ravno toliko pravice do francoske krone, kakor princ Amadej do španjske. Ker se je don Carlos odrekel pravic do francoske krone, so te pravice prešle na sedanjega španjskega kralja. Ker pa po utreški pogodbi nikdo ne sme imeti dveh kron, so te pravice prešle na Don Enriqua in po njegovi smrti pa nanj, njegovega sina.

Crispi si je nakopal jezo prostozidarjev s svojim govorom v Neapolju. Florentinska loža se bode tudi posvetovala, bi li ne izključili iz nje ministerskega predsednika, ki je tako očitno priznaval Boga. Več članov lože misli izstopiti, ako Crispi ostane še njen član. Radovedni smo, če se bodo upali biti tako brezozirni proti Crispiju, ki je jim že mnogo koristil, pa bi tudi utegnil mnogo škodovati. Pomislili se bodo pač precej, kajti Crispi bi morda poskusil zrušiti njih moč. Seveda bi imel težavo, ker so skoro vsi vplivnejši italijanski politiki prostozidarji.

Korejski kralj se ne mara zameriti ne Japoncem ne Kitajcem, ter ne ve, kakšen bode boja konec. Z Japonci je sklenil zvezno pogodbo, ker je bil prisiljen, ob jednem je pa materi kitajskega cesarja poslal obilno darila za god. O vojski pa ni nobenih zanesljivih poročil. Kitajski vojni poveljnik je baje poročil, da bodo čez zimo morali ostati na Koreji in je zatorej zahteval gorke obutve in obleke, kajti drugače ni mogoče bojevati se po zimi. Kitajci imajo zopet pripravljenih 10000 mož, da jih pošljejo na Korejo. Ti vojaki pa baje niso najboljši. Slabo so izvežbani. V zadnjih bojih so bili najbrže Kitajci tepeni, ker sicer bi gotovo poročali o veliki zmagi po svoji navadi.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IX. velika skupščina

dné 7. avgusta 1894 leta v Novem Mestu.

(Dalje).

Družbini šolski zavodi.

c) Zabavišče v Rojanu je vzgajalo nad 70 otrok, in ono

d) na Greti pa okrog 50.

e) Zabavišče v Pevmi pri Gorici je začetkom leta vsprejelo 50 otrok, ono v

f) Ločniku pa 35.

Naša družba je izdatno podpirala

g) zabavišče v Podgori pri Gorici, kjer se je vpisalo nad 100 otrok. Žal, da dosedaj še nismo mogli ustreči vroči želji ondotnega županstva, da se pomnoži še z jednim oddelkom, ali da se osnuje nov otroški vrtec.

Sijajne vspehe s svojimi učnimi zavodi je dosegla »Sloga« v Gorici, njo krepko podpira naša družba, kajti kar je »Slogin« namen samo za Goriško, to je naši družbi namen za vse »Slovensko«. Tako podpirajoč si prisvoja naša družba.

h) Zabavišče društva »Sloge« v Gorici v ulici sv. Klare s 66 otroci,

i) tamošnje zabavišče v ulici Barzellini s 45 otroci in

j) goriško-slovensko štirirazrednico s 326 šolarji.

Vse te naše zavode so nadzorovali p. n. gg. državni šolski nadzorniki, kakor tudi od cerkvenih oblasti imenovani in po družbinem vodstvu naprošeni ali po njem odposlani nadzorniki, ki so se o njih izrazili s pohvalo in zadovoljstvom.

Slavna skupščina! Če pomislimo zdaj na teh več kot tisoč otrok, ki jih pestujejo naši zavodi, vidimo, da naš trud in naša požrtvovalnost ni zastonj. Čegava bi bila ta deca brez naše družbe? Ali bi je ne bili že naši neprijatelji na severu in jugo-zahodu vkljub 7. zapovedi božji zvabili v svoje zavode, od koder bi se gotovo ne bili več vrnili kot katoliški Slovenci.

Da našo družba obvršava pravo patrijotično delo, lehko bi Vam, čč. skupščinarji dokazali iz načina vzgoje in pouka v naših zavodih, iz naših cerkvenih, naših dinastičnih in narodnih šolskih slavnostij, a o teh veselicah, spodbudnih za učence, stariše in navzoče občinstvo, poročali so itak naši časniki. Dovolj je, da družbino vodstvo konstatuje: Naša osiročena mladež se že vzgojuje po jedinopravih pedagogičnih načelih: v katoliškem, avstrijskem, slovenskem duhu. Družbini zavodi imajo že konfesijonalno in narodno šolo, za kar se je izreklo naše ljudstvo v svoji ogromni večini.

Družbinemu vodstvu je omenjati zdaj še najbolj skeleče rane na slovenskem telesu, to je slovenskega šolstva na Koroškem. Kako radi bi bili že letos slavni skupščini naznanili veselo vest: »Šola v Velikovcu je odprta, — a zaprek je bilo dovolj, da se to ni moglo izpeljati. Družbeni tajnik si je lani meseca avgusta z dvema čč. šolskima sestrama ogledal ponujano nam hišo v Velikovcu, katera pa žal za šolski namen ni prikladna. Zato se je moral pogojni nakup preč. gosp. proštu Serajniku, kateri se je v svojem rodoljubnem srcu že radoval, da prav v njegovi hiši bo prva slovenska šola v Gorotanu, zopet odpovedati in misliti na drug prostor. Vodstveni ud Ivan Hribar potoval je zato nalašč v Velikovec ter kupil prav primeren stavbeni prostor v obsegu enega orala 706□° za 1250 gld., kateri prostor se je mejčasno dal v najem.

V tej zadevi pa je občni zbor celovške podružnice dnè 27. junija 1893. sprejel in nam doposlal nastopno resolucijo: »Načelništvu se naloži, da se pri glavnem vodstvu zahvali za sklep: ustanoviti v Velikovcu večrazredno slovensko šolo in da slavno vodstvo prosi, da bi družba sv. Cirila in Metoda najbolj ko mogoče podvizala se izpeljati omenjeni sklep«.

Družbino vodstvo se je že nakanilo stopiti pred slovenski svet z okrožnico, proseč ga zopetnih žrtev, darov za to velepomembno šolo, katero kanimo zidati vspomladi. Na jesen in po zimi se bo potrebno pripravilo in osobito se nadejamo, da bodo koroški rodoljubi s stavbinim gradivom prihiteli na pomoč.

Mislili smo, da bode zabavišče pri šolskih sestrah v Mariboru odprto že početkom šolskega leta 1893/4, a še do zdaj ni. Družbino vodstvo se je zglašalo z opetovanimi vlogami na c. kr. deželni šolski svet v Gradcu in na c. kr. ministerstvo na Dunaju, naznanjalo je te odloke mestnemu šolskemu svetu v Mariboru, posredovali so v tej zadevi gg. državni poslanci, a do danes še ni definitivne rešitve o tej, sami na sebi res malenkostni zadevi, kajti štajerski neslovenski rojaki se bodo prepričali, da se Maribor ni podrl, ko bodo tam res samo slovenski otroci zahajali v slovensko zabavišče.

Ker je preosnova tržaških naših zavodov v tesni zvezi mej seboj, torej ni bilo možno odpreti lani obljubljenega novega zabavišča na Belvederu v Trstu.«

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. septembra.

(**Pričetek šolskega leta**). Danes so se s sv. mašami pričele razne šole. Slovesno sv. mašo v stolnici ob 10. uri je opravil prof. Tomo Zupan za višjo in nižjo gimnazijo. — Bog daj učiteljem in učencem obilo blagoslova v novem šolskem letu!

(**Petindvajsetletnica.**) Danes je obhajal na tihem petindvajsetletnico svojega mašništva v tukajšnji frančiškanski cerkvi bivši gvardijan in sedajni vikar preč. o. Jožef Bizavičar. Tudi mi se pridružujemo vrsti nebrojnih njegovih častilcev, želeč neumorno delavnemu gospodu pri vseh njegovih delih v izobilju Božjega blagoslova.

(**Sreča v nesreči.**) Z Dobrove. V nedeljo dne 16. t. m. zapazili so ljudje mej popoldansko službo božjo, da se nekaj kadi izpod škope zložene pod slamnato streko pri posestniku „Bokajnarju“ na Hruševem v dobrovski župniji. Seveda je takoj nastal velik strah po vsej vasi, posebno ker smo imeli nedavno v sosedni „Švici“ jednak prigodljaj. Možje, ki so prispeli na kraj nevarnosti, so brzo razkopali zloženo škopo in ogenj, ko je dobil dušek je švignil s silnim plamenom kviško. Vendar se je vrlim, neustrašenim gasilcem z božjo pomočjo posrečilo, da so ogenj potlačili in zadušili in tako odvrnili celi vasi grozno nesrečo. — Kedo je zanetil in kako? Ostane nam nerešljiva uganjka, kot pri zadnjem požaru. Dvakrat v kratkem tak slučaj in vselej mej službo božjo, to je res malo čudno. Bojimo se, da se ni morda glasovita dolenjska požigajoča „banda“ priklatila tudi v naše kraje. Gospodarji, bodite torej čuječi in pazljivi: nesreča in zlobna roka nikoli ne mirujeti!

(**Osobna vest.**) C. kr. deželni šolski svet kranjski imenoval je gosp. Jurija Režka, defin. učitelja v Kranju, stalnim učiteljem na VIII. učnem mestu I. mestne deške petrazredne ljudske šole v Ljubljani.

(**Ogenj.**) Iz Št. Vida pri Ljubljani 17. sept. Danes dopoldan ob 11. uri pričelo je goreti na podu J. Zobca po domače pri Šergeljnu v Vižmarjih. Pogorel je pod in 13 mernikov sušečega se prosa na podu. Zgornji oddelek šentviškega gasilnega društva je bil takoj z brizgalno na pogorišču, ter se je posrečilo s pomočjo pridnih Vižmarcev, goreči pod pogasiti in sosedne hiše obvarovati. Pogorelec je bil za 200 gld. zavarovan.

(**Obilo poukaželjne šolske mladine.**) Kakor čujemo, vpisalo se je na tukajšnjo c. kr. višo gimnazijo doslej 690, na nižo pa 360 učencev. V Kranju jih imajo vpisanih v prvih dveh razredih baje 126. Pa naj kedo reče, da naša slovenska mladina ni pouka željna?

(**Slavnost 200letnice ustanovitve fare v Rovtah**) nad Logatcem obhajala se bode ondi s primerno cerkveno in zunanjo slovesnostjo v nedeljo 30. septembra t. l., za kar se delajo že zdaj potrebne priprave. Natančnejši vspored prijavili bodemo kasneje.

(**Raznoterosti s Koroškega.**) V Godrčah je pogorelo dne 2. t. m. 7 hiš. — Na vsè krajih je toča napravila ogromne škode. — Pri Št. Andražu je prišel hlapec pod voz, ko je vozil les domov. Obležal je na mestu mrtev. — „Žitarca“, znanega koroškega vina se bode letos prav malo pridelalo. — Dirka je bila minuli teden na vresu blizu Celovca. Blizu Rablja se je ponesrečil neki Anton Walas. Zjutraj našli so ga na cesti mrtvega. — Celovška „tramway“ hoče po zimi ustaviti promet, ker se ji nikakor ne izplača. Niti toliko ne dobijo, kolikor potrebujejo za konje! — Mestno gledišče v Celovcu bodo zopet otvorili dne 29. septembra. — V Celovcu skrbi sedaj za zabavo cirkus Holzmüller.

(**Organizacija pomočnih uradnikov in ustanovitev društvenega glasila na Dunaji.**) Pri zadnjem shodu avstrijskih pomočnih uradnikov na Dunaji, sklenilo se je mej drugim tudi, delati na to, da se omogoči ustanovitev in izdajanje društvenega glasila, ki bi izhajalo na Dunaju enkrat ali dvakrat v mesecu za kolikor moč nizko naročnino, in ki bi resno in energično zastopalo interese tega stanu, v ostalem pa donašalo izvirne odstavke in dopise društev in članov iz vseh avstrijskih kronovin.

(**Brambovska vojašnica.**) Ministerstvo za deželno brambo je potrdilo od lokalne komisije dne 28. julija t. l. določeni stavbeni načrt za razširjenje tukajšnje deželne brambovske vojašnice. Deželni odbor bode v prihodnjem zasedanju predložil dotično predlogo.

(**Vojaška vest.**) Vsled nove določbe spadata brambovska batalijona št. 24 (Ljubljana) in št. 25 (Novo Mesto) k brambovskemu polku št. 4 v Gradcu, in štab brambovskega polka št. 5 je premeščen iz Ljubljane v Trst.

(**Vodovod**) napeljal se bode to jesen iz cevi mestnega vodovoda tudi v poslopja tukajšnje glavne tobačne tovarne. Istotako napeljala se bode voda iz mestnega vodovoda tudi v novo deželno bolnišnico. Dotična dela se bodo še to jesen izvršila.

(**Novo gasilno društvo**) se snuje v Želimljah v ljubljanski okolici.

(**† Anton Kocijan**). V Zagrebu je umrl dne 15. t. m. hišni posestnik Anton Kocijan. Pokojni je bil doma v Trebnjem, še mlad je šel po svetu ter si s svojo marljivostjo v Zagrebu pridobil lepo imetje. Bil je v Zagrebu, kakor Obzor piše, obče priljubljen; 17 let je bil mestni odbornik in dolgo časa svetnik trgovsko-obrtne zbornice. N. v m. p.!

(**Zdatna škoda.**) se je pripetila v nedeljo zjutraj prodajalcu porcelana na Resljevej cesti. Naložil je velik voz svoje robe, da bi jo odpeljal skorej gotovo v svoje skladišče. Toda pred hišo g. dr. Gregoriča se splašijo konji, voz se zvrne in na cesti je bil velik kup črepin. Pravijo, da je do 300 gld. škode. — Kaj ko bi tudi pri tem slučaju opomnili prodajalce na posvečevanje nedelj. Državna postava jim prepoveduje kupčijo v nedeljo popoldne — božja tudi v nedeljo zjutraj.

(**Žid skopuh.**) V Trstu je pretekli teden umrl upokojeni mašinist c. in kr. mornarice Mojzes Füchsel. Bil je pravi uzor skopuha: zamazan, raztrgan, osušel, da bi se smilil vsacemu človeku in vendar je dobival 65 gld. pokojnine na mesec. Pri-

voščil si ni druzega nego vode, kruha in suhega sadja. Komisija je po njegovi smrti v njegovem umazanem in smrdečem stanovanju med cunjami in smetmi dobila 28 gld. gotovine in za 55.855 gld. vrednostnih papirjev.

(V stalni pokoj) je na lastno prošnjo stopil g. Blaž Muhovec, mestni kapelan v Kamniku.

(Ciganska nadloga.) V noči od 10. na 11. t. m. so cigani ukradli Jož. Hočevarju v Mostah pri Ljubljani prašiča, v noči od 12. na 13. t. m. pa Janezu Lipovcu iz Jezerca za 13 gld. 50 kr. raznega blaga.

Telegrami.

Cesar v Balassa-Gyarmatu.

Balassa-Gyarmat, 18. septembra. Včeraj je semkaj prišel cesar. Vsprejeli so ga knez primas in generali. Ob petih je cesar vsprejel deputacije. Knez primas na čelu katoliške duhovščine je proslavljal cesarja kot mirovnega kneza. Rekel je, da branijo pravico cerkve ne le po svoji veri temveč po svojem najboljšem prepričanju tudi v interesu domovine in prestola. Če tudi smo v skrbeh, da zgubimo to pravico, vendar to ne omaje naše globoke udanosti in zvestobe. Konečno knez prosi na dalje milosti cesarjeve. Cesar je izrekel prepričanje, da duhovščina ohrani tradicijonalne državljanske kreposti in jej torej zagotovljal svojo milost. Tudi zastopnikom drugih veroizpovedanj je cesar zagotavljal milost in varstvo.

Balassa-Gyarmat, 18. septembra. Cesar, bavarski princ Arnulf, vojaški atašeji in nadvojvode odšli so k vajam ob polu sedmih zjutraj. Danes se pričakuje velik boj konjice.

Balassa-Gyarmat, 18. septembra. Cesar se je ob pol desetih povrnil od vaj. Minister notranjih stvarij Hieronymi je obiskal kneza primasa Vaszaryja in ostal skoro jedno uro pri njem.

Delegaciji.

Budimpešta, 18. septembra. Budgetni odsek državnozborske delegacije začel je razpravo o okupacijskem kreditu. Pacak Kalay-a vpraša več stvarij, mej drugim, kako je z govorico, da so v Serajevu zaprli 40 uradnikov, zakaj so se prepovedali za Bosno in Hercegovino nekateri srbski in hrvaški listi, kako je z grajenjem druge zvezne železnice z Dalmacijo. Kalayjevo tri četrt ure trajajoče pojasnjevanje se je z odobravanjem vsprejelo. Odobril se je okupacijski kredit. Skupnemu finančnemu ministru se je izreklo zaupanje. Jedino Pacak je proti glasoval.

Budimpešta, 18. septembra. Pojasnilo ministra Kallaya konstatuje, da so neutemeljene mladočeške pritožbe v poslednji delegaciji in obeta, da bode dal preiskati, kar se je danes navedlo. Sklicuje se, da so se člani arheologiškega kongresa pohvalno izrekli o razmerah v Bosni. Minister priznava, da so se v Sarajevu zaprli uradniki, a pred konečno obravnavo ne more ničesa povedati. Časopisi so se prepovedali, ker so prinašali lažnjiva in škodljiva poročila o razmerah v Bosni.

Vojska na Koreji.

Söul, 17. septembra. Dne 15. t. m. so Japonci zjutraj napali Kitajce pri Pingjangu. Po večurni bitvi so Japonci vzeli Pingjang. Od 20000 Kitajcev je bilo 16000 mrtvih, ranjenih in vjetih. Japonci imajo 30 mrtvih in 270 ranjenih.

London, 18. septembra. Tukajšnjo japonsko poslaništvo je dobilo poročilo o zmagi na Koreji.

Glasgow, 18. septembra. Štrajk premogokopov je končan. Nad 10000 premogokopov je odšlo na delo.

Umrli so:

16. septembra. Adalbert Jallen, črkostavec, 43½ leta, Vodnikove ulice 6, spridenje jeter. — Justina Kremžar, strojevodjeva hči, 20 mesecev, Dunajska cesta 7, davica.

17. septembra. Janez Jamnik, umirovljeni železniški sprevodnik, 80 let, Karlovska cesta 3, emphysema pulm.

Tujci.

14. septembra.

Pri *Maliču:* Erras, Schmidt, Kohn, Baumgartner, Müller, Sachs, Herzog z Dunaja. — Pinner, Neufeld iz Berolina. — Wölfer iz Inomosta. — Kopstein iz Siofoka. — Preschern, Pasquali iz Gradca. — Baron Schmidburg iz Trsta. — Dekleva, Schwab iz Postojine. — Sinek iz Gradiške. — Virgler s Krškega. — Kledus iz Korneuburg-a. — Broš iz Idrije. — Unger iz Pliberka. — Massarel iz Mogunca. — Birsa iz Gorice.

Pri *avstrijskem caru*: Seničar iz Kamnika. — Kokošar iz Podmelca. Lindner z Rake. — Butalič, F. Pehani iz Žužemberka. — Friderik Pehani iz Trebnjega. — Mandeljc iz Sodražice. — Zupanc z Dunaja. — Gričar z Mirne.

Pri *Južnem kolodvoru*: Glavič iz Dubrovnika. — Salvi, Petus, Jamar iz Trsta. — Šebatz iz Konjic. — Kunwald iz Pulja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
17	7. u. zjut.	741·1	6·2	brezv.	megla	0·00
	2. u. pop.	740·4	17·4	sl. sever	oblačno	
	9. u. zveč.	740·4	12·8	sl. szap.	„	

Srednja temperatura 12·1°, za 1·7° pod normalom.

Uradne in trgovske KOVERTE s firmo priporoča KAT. TISKARNA v Ljubljani.

492 2—1

Licitacija lož.

Zaradi **oddaje lož v deželnem gledališču za sezono 1894/95** vršila se bo **dražba**

v četrtek dné 20. septembra 1894. l.

v deželnem gledališču, in sicer dopoldne ob 10. uri za **nemške,** popoldne ob 3. uri pa za **slovenske** predstave.

Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo v deželni pomočni pisarni vsak dan med 11. in 12. uro dopoldne.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dné 17. septembra 1894.

Le še malo predstav.

Cirkus Henry

v Ljubljani, poleg Lattermannovega drevoreda.

Danes v torek dné 18. septembra 1894

brilantna predstava.

V benefico mične predstavljalke Pepeluške **male Henriette.** — Izbran program. — **Debut gosp. ravnatelja Henryja** kot jezdnega umetnika v svojih izvajanjih in skokih na nesedlanem konju. — **Majhna beneficijantinja kot jezdna umetnica,** v tej dovršenosti se še ni videla pri nobenem otroku. — Nastop vseh najetih umetniških sil. — Predstavljanje in jahanje najbolje dresovanih jahalnih in drugih umetniško izvežbanih konj. — Komični intermezzo vseh klovnov.

Zadnji pot:

Pepeluška

ali: **„stekleni pantofelj“.**

Velika sijajna pantomima, katero po motivih enake pravljice v pantomimo aranžuje c. kr. baletni mojster pl. Smitten v 3 oddelkih, izvaja pa 50 tukajšnjih otrok, dečkov in deklic, od 3 do 6 let.

K sklepu! Cvetlični korso K sklepu!

v svečano dekoriranem vozu. Mala Henrietta kot slavnostna kraljica.

Pol ure pred predstavo koncert, katerega izvaja domač orkester.

Jutri v sredo dné 19. septembra 1894 490 1

Velika predstava.

Knjigarna

Kleinmayr-ja in Bamberg-a

v Ljubljani na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo 482 5—4

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah broširanih in v trdnih šolskih vezih **po najnižjih cenah.**

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastonj.

Dunajska borza.

Dné 18. septembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld.	10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „	95 „
Avstrijska zlata renta 4%	124 „	80 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	97 „	80 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „	70 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	96 „	75 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1029 „	— „
Kreditne delnice, 160 gld.	370 „	75 „
London vista	123 „	90 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 „	87½ „
20 mark	12 „	18 „
20 frankov (napoleondor)	9 „	88 „
Italijanski bankovci	45 „	20 „
C. kr. cekini	5 „	88 „

Dné 17. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld.	50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 „	— „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 „	— „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 „	40 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 „	50 „
Dunavske vravnavne srečke 5%	127 „	25 „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 „	25 „
Posojilo goriškega mesta	— „	— „
4% kranjsko deželno posojilo	67 „	40 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „	50 „
Prijoritetne obveznice državne železnice	222 „	— „
„ „ južne železnice 3%	159 „	25 „
„ „ južne železnice 5%	128 „	50 „
„ „ dolenjskih železnic 4%	98 „	50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld.	40 kr
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „	— „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „	70 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „	— „
Salmove srečke, 40 gld.	69 „	— „
St. Genois srečke, 40 gld.	71 „	50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	52 „	50 „
Ljubljanske srečke	25 „	— „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	169 „	50 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3295 „	— „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	490 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	116 „	— „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	75 „	— „
Montanska družba avstr. plan.	86 „	50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	179 „	— „
Papirnih rubljev 100	134 „	25 „

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanje** za zgube pri **žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšeza dobitka. Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba **„MERCUR“** Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih in finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svéti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Andrej Kalan. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani